

Byskriverstræde 3 - Husets beboere i 1700- og 1800-tallet

De første personer, man kan finde tilbage til her, er matros *Peder Andersen*.

Han var i 1744 blevet gift med en enke, *Mette Mogensdatter*, hvis første mand, *Sivert Nielsen*, var død i 1742. Sivert og Mette fik nogle piger, men ingen af dem kom udover spædbarnsalderen.

Sivert havde været professionel soldat, men efter udstået tjeneste valgte han at slå sig ned i Dragør engang i 1730'erne.

Det er mest sandsynligt, at det er Mettes nye mand, *Peder Andersen*, der har ladet huset opføre. Han fik i sørullerne tilnavnet "Sivert" for at kende ham fra andre af samme navn. Hvornår og hvor han var født, har ikke kunnet spores.

I Peder og Mettes ægteskab blev kun født en søn, der fik navnet *Sivert Pedersen* og som voksen tog tilnavnet "Bleg" som relation til hans erhverv – et tilnavn, der blev hængende flere generationer frem.

Peder var indrulleret matros og blev som sådan udkommanderet flere gange. I 1749 var han med orlogsskibet "Delmenhorst", som ledsagede Frederik den 5. på hans rejse til Norge.

Her blev Peder syg og nød "sygeforplejning" i 1½ måned. I 1756 var han udkommanderet på orlogsskibet "Stormarn" til sejlads i Skagerak sammen med en svensk eskadre. Om bord købte han sig 2 pund tobak og en hængekøje.

Han var hjemme igen i oktober 1756, men blev ½ år senere udkommanderet med orlogsskibet "Island", som – sammen med orlogsskibet "Neptunus" – blev sendt til Middelhavet og Konstantinopel for at beskytte danske handelsskibe.

Dette togt varede 1½ år og mandskaberne blev hårdt ramt af sygdom. 10 matroser fra Amager kom aldrig hjem.

Peder var hjemme igen i oktober 1758, men der gik kun ½ år, så blev han atter indkaldt. Det var i foråret 1759, hvor 60 matroser fra Dragør – sammen med mange andre – blev udkommanderet til tjeneste på fregatten "Møen" på et togt til Vestindien.

Skibet blev ramt af en dødelig sygdom og mange besætningsmedlemmer døde undervejs. På hjemvejen måtte fregatten i november søge nødhavn i Egersund i Norge syd for Stavanger, og her måtte man overvintre.

Den 16. december døde Peder. Det blev langt hen på foråret inden de andre besætningsmedlemmer kom tilbage til København. Da var omkring 200 mand døde, og heraf var de 41 fra Dragør.

Mette fik senere udbetalt sin afdøde mands optjente hyre minus det beløb, som materialerne til hans ligkiste havde kostet – omkring 54 skilling. Hun må have følt, at han havde ofret nok for den kongelige

orlogsflåde.

Mette døde i 1761. Sønnen Sivert var endnu ikke gammel nok til at overtage huset, så det blev solgt. Sivert blev senere skipper og bosat Strandlinien 45-47.

De næste beboere blev *Bent Svendsen*, som i 1760 var blevet gift med *Ehm Christensdatter*. Bent var fra Dragør, mens hun stammede fra Sundbyøster, og var formodentlig kommet herud som tjenestepige.

De var begge blevet konfirmeret samme dag i Store Magleby kirke. De var i familie med hinanden, så de måtte ansøge biskoppen om tilladelse til vielse, da de var "beslægtede i 3. led".

Men det var ikke gratis at få en sådan tilladelse. De skulle betale et eller andet beløb til Helliggeist Hospital, men de magtede kun at betale 2 rdl. Nå, de blev da imidlertid gift alligevel.

Ehm og Bent fik tre børn. En søn *Svend*, som blev konfirmeret i 1776, men hvis skæbne herefter er ukendt, endvidere en datter *Marchen*, som blev gift med skomager *Dirch Isbrandtsen* på Vestgrønningen 34 samt en søn *Niels*, som blev matros og bosat Fogdens Plads 8.

Bent døde i 1769, 35 år gammel. Hans enke oplyste senere, at han havde været matros, men det har ikke været muligt at finde ham i sørullerne. Selv opgav hun da at være blegekone, så man kan gætte på, at parret har ernæret sig ved blegeri.

I 1774 giftede Ehm sig igen. Det var med en jævnaldrende fremmed person, *Steen Jensen*, som vistnok var skibstømrer. Han døde allerede 6 år senere, men efterlod sig dog en datter, *Karen*.

Som voksen giftede hun sig med styrmand *Theis Theisen Juncker*. Dette par overtog huset samt hendes gamle mor.

Ehm Christensdatter levede til 1815 og ernærede sig på sine gamle dage af "sine hænders arbejde".

Theis stammede fra Strandgade 30. Dette par fik to døtre, som begge døde 2 år gamle.

Theis omkom i 1808 under en bjergningsassistance ved Saltholm.

I 1810 giftede *Karen Steensdatter* sig med en enkemand fra Lodsstræde 1-3, *Morten Pedersen Vægter*. Han var vist aldrig vægter, men var søn af vægteren *Peder Mortensen*.

Samme år – måske i forbindelse med brylluppet – udstedte Ehm skøde på sit hus til Morten Pedersen Vægter. I 1818 var det på 5 fag.

Morten og Karen ernærede sig ved blegeri – en fortsættelse af den virksomhed som Ehm og Bent formodentlig har startet op i 1760'erne. Parret fik sønnerne *Theis* og *Peder* samt en datter *Karen*.

Theis og Peder Mortensen blev begge sømænd. Theis døde i Amerika i 1838. Dragør Lokalkiv

opbevarer et brev fra ham, skrevet i Boston i 1837. Ligeledes ligger der uddrag af 12 breve fra Peder til familien i Dragør.

Datteren *Karen Mortensdatter* giftede sig med styrmand *Dirch Jansen Tysk* og dette par overtog Byskriverstræde 3.

Dirch døde i 1838 i Newcastle. Han efterlod sig sin 28-årige enke med tre små piger på 4, 2 og 1 år.

Men Karen Steensdatter og Karen Mortensdatter, mor og datter, klarede sig i fællesskab i de følgende år med dels at væve og dels at blege.

Karen Mortensdatters yngste datter, *Leisbeth Dirch Jansen Tysk*, giftede sig i 1871 med *Dirch Dirchsen Buur*, en gårdmandssøn fra Lundegård i Store Magleby.

Dette par overtog i 1876 huset og ernærede sig af blegeri. Og formodentlig var det deres datter, der fortsatte ejerskabet indtil midten af 1900-tallet som en efterkommer af den Ehm, der flyttede ind i huset omkring 1760.